

AUTOREFERAT

1. Imię i nazwisko

Magdalena Anna Barbaruk

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe

Magister w zakresie **kulturoznawstwa**, Uniwersytet Wrocławski, 2005

Doktor nauk humanistycznych w zakresie **kulturoznawstwa**, Uniwersytet Wrocławski, 2012

Tytuł rozprawy: *Aksjotyczne przestrzenie donkichotyizmu. Postać Don Kichota we współczesnej refleksji humanistycznej*

Promotor: dr hab. Stefan Bednarek

Recenzenci: prof. Roch Sulima, prof. Piotr Sawicki

3. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych

Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej, Uniwersytet Jagielloński, asystent naukowy (staż podoktorski „Fuga”) od 1 października 2012 do 30 września 2014 roku

Instytut Kulturoznawstwa, Uniwersytet Wrocławski, adiunkt od 1 października 2014 roku

4. **Wskazanie osiągnięcia** wynikające z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. 2017 r. poz. 1789):

a) tytuł osiągnięcia naukowego

Sensy błędzenia. La Mancha i jej peryferie

b) autor, tytuł publikacji, rok wydania, nazwa wydawnictwa, recenzenci wydawniczy

Magdalena Barbaruk, *Sensy błędzenia. La Mancha i jej peryferie*, 2018, Wydawnictwo Pasaże, Kraków, ss. 264.

Recenzent wydawniczy: dr hab. Elżbieta Rybicka

c) omówienie celu naukowego ww. pracy i osiągniętych wyników wraz z omówieniem ich ewentualnego wykorzystania

Książka, którą przedstawiam jako rozprawę habilitacyjną, przynależy do dziedziny teorii kultury oraz historii kultury. Ważne dla określenia proponowanej w niej wiedzy jest osadzenie jej w kontekście współczesnej humanistyki tj. zwrotu przestrzennego i afektywnego. Teoretyczny wymiar książki związany jest z nadrzędnym celem moich badań naukowych tj. konceptualizacją kategorii trasy literackiej w jej ścisłym powiązaniu z kategorią aksjologicznie konstytuowanego sposobu życia. Moim zadaniem było wypracowanie narzędzia refleksji, które byłoby swoiste dla wrocławskiego kulturoznawstwa założonego w 1972 roku przez Stanisława Pietraszkę i odróżniało się od tego, co powszechnie, często bez ugruntowania teoretycznego, rozumie się jako trasę literacką. Powyższa sytuacja jest charakterystyczna dla studiów przynależnych do turystyki kulturowej i wielu badań nad podróżami literackimi: do jej stwierdzenia wystarcza zwykle istnienie fizycznego szlaku śladem danego bohatera literackiego lub pisarza (często jest to stworzone przez dane miasto czy region *itinerarium*). Zdystansowanie się od instytucjonalno-turystycznego rozumienia tras literackich, zaproponowanie kulturoznawczego rozumienia tego pojęcia, musi wziąć pod uwagę konsekwencje, jakie wypływają z przyjętej definicji kultury. Ulokowanie kultury w świecie człowieka, który jako byt relacyjno-strukturalny jest nieobserwowalny, obiektywny i względnie autonomiczny stanowi zarazem dookreślenie ontologii interesującego mnie fenomenu. Należy zaznaczyć, że na rozumienie pojęcia kultury, także w ośrodku wrocławskim, wpływ miały przemiany humanistycznego kontekstu, zwłaszcza zaś zainteresowanie możliwościami reinterpretacji etymologicznego, „czasownikowego” pojęcia kultury, czyli „uprawy ducha” [„Prace Kulturoznawcze” 2011 nr XII: „Kultura jako *cultura*”]. Metaforyczne określenie trasy literackiej jako „błądzenia” wydaje się nie popełniać wielu grzechów przypisywanych nowoczesnemu, hegemonicznemu i homogenicznemu, pojęciu kultury. Przyjęte założenia wpłynęły na pojmowanie powiązanych z trasami literackimi fenomenów, przede wszystkim na rozumienie ontologii i dynamiki krajobrazu, kształtowały moje pytania badawcze oraz ich rezultaty. Zdecydowały też zapewne o pewnej teoretycznej ostrożności, z której znane jest wrocławskie kulturoznawstwo. W książce nie charakteryzuję definitywnie sposobu istnienia tras literackich, często stawiam raczej pytania albo postępuję *via negativa*. Nie określam też jak obserwowalne praktyki „trasowania” wpływają na wymiar strukturalności, w którym mieści się kultura i wartości (zdaniem Pietraszki porównywanie tak różnych porządków rzeczywistości nie jest możliwe). Można jednak powiedzieć, że przez stałe odniesienia sposobu życia jednostek do aksjosemiotyki dzieł literackich o walorach

topograficznych, miejsca łączą się niejako w sensowne ciągi i wpływają na przekształcenia struktur kulturalnych.

Historycznokulturowy wymiar mojej pracy związany jest z wykazywaniem użyteczności badawczej kategorii tras literackich na polu empirycznie uchwytanych sposobów życia, które za scenerię mają konkretne „literackie” krajobrazy a za bohatera jednostkę wędrującą na skutek indywidualnej decyzji. Przywołane już „błądzenie” trafnie oddaje istotę bycia na trasie przede wszystkim dlatego, że za cezurę pojawienia się tego fenomenu uznaję czas publikacji powieści Miguela de Cervantesa *Przemysłny szlachcic Don Kichote z La Manchy* i fakt jej natychmiastowej kulturowej „kariery”. Ponieważ kulturowe oddziaływanie La Manchy na emocje, postawy i potrzeby jednostki ma literacki rodowód nazywam ją literackim miejscem afektywnym. *Sensy błądzenia* reprezentują postpozytywistyczne rozumienie historii kultury, w którym niefenomenalistycznie rozumie się jej przedmiot. Ważnym narzędziem badawczym w historii kultury jest pytanie o motywację aktywności jednostki w dziejach. Za główny czynnik sprawczy działania podmiotu należy uznać tu splot oddziaływania dziedzictwa literackiego i potrzeb jednostki, przy zastrzeżeniu, że przedmiotem potrzeby są wartości. Odnoszę się w ten sposób do alternatywnego rozumienia dziedzictwa, którego nie utożsamia się z materialnymi zabytkami podległymi eksperckiej wiedzy i ochronie lecz z pejzażem, sposobem życia, tożsamością, trasami kulturalnymi. Przemiany w dyskursie dziedzictwa zostały przypieczętowane unijnymi dokumentami wydanymi w sprawie Don Kichota. W 2007 roku uznano bowiem powstałą z okazji czterechsetlecia publikacji pierwszej części powieści Cervantesa Trasę Don Kichota za Europejski Szlak Kulturalny. Był to pierwszy tego rodzaju szlak, który stworzony został wokół postaci fikcyjnej i takiegoż pejzażu (w uzasadnieniu decyzji powołano się na kategorię *pejzażu literackiego*, stwierdzono, że „wartości obecne w powieści Cervantesa przetrwały w wyobrażonych i rzeczywistych drogach” regionu). W obrębie liczącej ponad dwa tysiące kilometrów Trasy Don Kichota żyje aż 900 tysięcy ludzi. La Mancha ujęta administracyjnie i geograficznie jest jeszcze większa: region autonomiczny Castilla-La Mancha obejmuje 79200 km² czyli czterokrotnie przewyższa rozmiary Dolnego Śląska. Obszarem na którym prowadziłam badania empiryczne w latach 2011-2013 jest wprawdzie szeroko rozumiana „La Mancha” tj. około sto miejscowości w czterech regionach autonomicznych, ale moim celem była odpowiedź na pytanie dlaczego pewne miejsca są „bardziej mancyjskie” od innych, co wymagało precyzji aksjologicznej, nie zaś geograficznej, administracyjnej czy historycznej.

Celem rozdziału I *Wkroczenie w przestrzeń* jest próba zarysowania aksjotyki podróży literackiej. Z tego powodu opisuję narodziny idei błądzenia w powieści Cervantesa, zestawiam

rycerza z La Manchy z Chrystusem, który również z racji sposobu wędrowania opisywany był jako „przemysłny”. Nie oznacza to, że interesujące mnie trasy literackie uważam za fenomen ahistoryczny (gdy piszę o błędzeniu jako uniwersalnym wzorcu kulturowym należy mieć to na uwadze). Lokując ich początek w siedemnastowiecznej La Manchy chcę zaznaczyć, że błędzenie jest fenomenem nowoczesnym, narodziło się w epoce, w której ważny stał się otwarty, pusty, horyzont. Rdzeniem błędzenia jest decyzja o kreacji świata i siebie, samotność, pragnienie autentyczności, narażenie na ambiwalencję, nieodróżnianie fikcji od rzeczywistości, subwersywność. Piszę, że idea „wytwarzania przestrzeni” w trakcie wędrówki znajduje dobrą wykładnię w ważnej dla zwrotu przestrzennego filozofii Michela de Certeau.

W rozdziale II *Geografia cervantesowska* oprócz zasygnalizowanego problemu „granic” La Manchy zajmuję się sposobem wylaniania się donkichotowskiego krajobrazu w podróżach literackich, najpierw angielskich i francuskich, potem hiszpańskich (Pokolenie '98). Potwierdzam tezę Pietraszki, że umiejętność „zobaczenia” krajobrazu wymaga jednocześnie dystansu wobec ziemi (optyki nieużyteczności), jak i uczynienia z jej wycinka „narzędzia” uobecnienia wartości estetycznych i etycznych. Stawiam tezę, że krajobraz mancyjski powinien być uznawany za pierwszy krajobraz kulturowy, gdy „dopisek” ten traktuje się jako poważną deklarację teoretyczną. Czyniąc z pejzażu cervantesowskiego model pojęcia krajobrazu unika się krytyki, jaka formułowana jest wobec kategorii krajobrazu estetycznego (to rezultat zdystansowanego, panoramicznego, „artystycznego” spojrzenia). Krajobraz mancyjski nie może być zredukowany do charakterystycznego widoku równiny z wiatrakami, wymaga od podmiotu zaangażowania, doświadczenia topograficznego. Ma też charakter performatywny, procesualny.

W rozdziale III *Mancyjska mnemotopika* zawężam rozumienie La Manchy do mnemotoposu, „miejsca ewokującego pamięć”, nasyconego symbolicznie „świętego krajobrazu” (M. Halbwachs). Zgodnie z tym kluczem interpretuję m.in. częstą wśród *manchegos* praktykę ustalania przebiegu trasy błędnego rycerza i spory o lokalizację inicjalnego powieściowego *lugar de la Mancha*. Rywalizacje o Don Kichota stanowią wgląd w istniejące tu wspólnoty pamięci ale przede wszystkim pokazują, że przedmiotem pamięci nie muszą być realne, historyczne, wydarzenia. Mocna tożsamość tworzy się także w praktykach mających fikcyjne odniesienie. Współczesna wiara w nasycenie krajobrazu śladami obecności rycerza, w realność wędrówki rycerza, „zamrożenie” czasu w podróży, jest dowodem trwałości ukształtowanego za sprawą Pokolenia '98, a zwłaszcza podróży Azorína, romantycznego nacjonalizmu kulturowego związanego z dziedzictwem donkichotowskim. Nawiązując do

koncepcji Halbwachsa pokazują związek między żywotnością kultury donkichotyizmu a przekonaniem o rzeczywistym istnieniu miejsc przygód błędnego rycerza.

Odwrotnością ważnych dla lokalnych wspólnot miejsc pamięci zakotwiczonych w krajobrazie (studni, strumienia, łąki...) są przykłady omówione w rozdziale IV *Przemoc wizualności*. Mowa tu o masowej, powierzchownej wizualnej „kichotyźacji” mancyjskich wsi przez stawianie pomników i wieszanie tabliczek. Choć jest ona wynikiem ekonomicznej instrumentalizacji dziedzictwa cervantesowskiego powoduje zgodne z filozofią powieści rozchwianie ontologii mancyjskiego świata, wzmożenie literackiego *modus* rzeczywistości. W ten sposób powracam do zagadnienia wizualności tras literackich, który analizuję poprzez refleksję nad donkichotowskimi fotografiami, filmami i mapami.

Najistotniejszy dla kulturoznawczego wymiaru moich badań jest rozdział V *Śmierć La Manchy?* Mimo wcześniejszego przeciwstawienia turystyczno-instytucjonalnych szlaków literackich tym prawdziwie kulturowym tj. skutecznym na polu „uprawy wartości”, nie twierdzę, że można zbudować ich prostą opozycję. Aby to wykazać podaję przykłady współczesnych rekonstrukcji gospód, wiatraków, domów postaci literackich, dróg, które funkcjonując jako materialny „śląd” są ważne dla „aksjologii wyobraźni”. W La Manchy, która jest radykalnym ontologicznym palimpsestem, kultura szybko zaciera ślady swojej kreacji. Kryteriów by orzec czy cervantesowska La Mancha ginie nie dostarczają więc opozycje „stare (autentyczne) i nowe (sztuczne)”, „prawda i fałsz”, ważne jest bowiem to czy artefakt lub element krajobrazu ma zdolność uobecniania wartości donkichotyizmu. Kontrastowanie działań marketingowych pragnącego się rozwijać ekonomicznie regionu Castilla-La Mancha (ich symbolem jest park tematyczny *Królestwo Don Kichota*) z funkcjonowaniem wciąż żywej tradycji Don Kichota na „starej” trasie było więc istotne dla stawiania pytań o dynamikę kulturowego dziedzictwa, którego ważną częścią jest krajobraz cervantesowski. Dziedzictwo to wciąż wykazuje swoją niezwykłą żywotność.

Punktem wyjścia rozdziału VI *Przewodniki błędzenia* jest dokumentalny film *Błędne mapy*, który zrealizowałam w trakcie realizacji stażu podoktorskiego. Oprócz określenia jego statusu gatunkowego rozważam tu możliwe sensy słów „przewodnik” i „mapa”. W pojęcie mapy wpisany jest realny punkt odniesienia. Jak traktować więc mapy La Manchy na które naniesiono trasy wędrowek rycerza? Posługiwanie się mapą literacką jest „referencyjne”, nie jest szaleństwem, zamknięciem we własnej imaginacji. Do jakiego świata kierują nas, nasz wzrok i nasze ciała, błędne mapy? Co staje się dzięki nim warte uwagi? Krytycznie odnoszę się do tras literackich jeśli miałyby być alternatywnymi przewodnikami kuszącymi turystów możliwościami zejścia z utartego szlaku by doznać unikalnych przeżyć. Wprowadzając

kategorię „przewodników błędzenia” i „ośle ścieżki” odwołuję się do aksjotyki donkichotowskiej wędrówki, wskazując na jej ambiwalencję, polityczność, możliwość odcięcia się od powiązanego z figurą Don Kichota mitu „wiecznej Hiszpanii”.

W rozdziale VII *La Mancha pod kryptonimem* i w apendyksie *Z równiny na dzikie pola. Dolny Śląsk w błędzeniu* przedstawiam ideę, która mówi o „wędrawaniu” La Manchy, o błędzeniu jako uniwersalnym wzorcu kulturowym. Kulturoznawcze narzędzia otwierają rzeczywistość ludzką na pasjonujące, odkrywcze porównania, pozwalają odsłaniać podobne mechanizmy kulturowego „wytwarzania” przestrzeni na Dolnym Śląsku, w obu Amerykach, Azji czy w Rosji. Nie oznacza to afirmacji europejskiego kolonizowania świata, nie nakłania do studiów z zakresu recepcji (ważnych ale niewystarczających), lecz zwraca uwagę na znaczną autonomię fenomenu błędzenia (kultury) względem geograficznych, narodowych determinant. Próba określenia światowego dziedzictwa Don Kichota z uwagi na silny związek między błędzeniem, utopijnością i fikcyjnością powinna moim zdaniem rozpocząć się od badania Ameryki Południowej, kontynentu historycznie *par excellence* donkichotowskiego. Nie wszędzie podążanie śladem Don Kichota oznaczać będzie to samo i nie zawsze „literackość” oznaczać będzie wyraźne odniesienie do literatury np. autoidentyfikację wędrowca z bohaterem jakiejś powieści. Wiele miejsc „mancyjskich” cechuje rodzaj ontologicznego i aksjologicznego „braku”, który musi być uzupełniany protezą fikcji, sensotwórczymi wędrówkami semiotyzującymi obcy, pusty, krajobraz. Rozpoznawanie „La Manchy” poza Hiszpanią naraża badania kulturoznawcze na zarzut arbitralności ale sondowanie o wartościach obarczone jest nieusuwalnym ryzykiem.

Sensy błędzenia. La Mancha i je peryferia są w polskiej humanistyce pozycją pionierską nie dlatego, że jest to pierwsza książka o tym niewątpliwie ciekawym hiszpańskim regionie. Ważniejsze jest to, że La Manchę traktuje się tu jako figurę teoriopoznawczą, która pozwala opisywać ważną kulturową aktywność jednostki, a poprzez to wskazywać na sprawczość literatury (i innych „fikcji”) w ludzkim świecie. Nie wspiera ona sceptycyzmu humanistów wobec teorii, a raczej potwierdza hasło Ryszarda Koziółka, że „Dobrze się myśli literaturą”. Proklamowanie „centralności peryferii” pozwala moim zdaniem zachować poznawcze korzyści z wiedzy humanistycznej a zarazem uwzględniać współczesny *zeitgeist*: konieczność „decentralizacji mapy”, kres hegemonicznych narracji, krytykę determinizmu i przestarzałych ontologii rzeczywistości ludzkiej. Z uwagi na liczne i istotne heteronomie fenomenu tras literackich wpłynąć może ona na stan wiedzy z zakresu studiów wizualnych, geografii kulturowej, studiów nad krajobrazem, badań nad turystyką i podróżami, pamięcią kulturową.

5. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo - badawczych (artystycznych)

Na mój dorobek naukowy składa się łącznie 72 publikacji, w tym 3 monografie (1 jest tłumaczeniem z języka polskiego na język angielski), 44 artykułów naukowych (15 w czasopiśmie znajdującym się na liście ERIH i SCOPUS, 19 w związanych z dyscypliną krajowych czasopiśmie naukowych, 10 w recenzowanych monografiach wieloautorskich, 2 w czasopiśmie nierecenzowanym, które związane jest z wrocławskim Instytutem Kulturoznawstwa i prowadzonymi w nim badaniami regionalnymi („Dolny Śląsk”), 1 mająca status publikacji wypowiedź w panelu eksperckim *Przepisywanie kanonu* (creative commons, ISBN 978-83-64511-08-0). Jestem współredaktorką 1 książki tj. *Śladami fotografii Augustyna Czyżowicza. Album z Doliny Łachy*. W moim dorobku są też teksty eseistyczne pisane dla „Tygodnika Powszechnego” (3), „dwutygodnika” (2), „Kultury Liberalnej” (1), „Rity Baum”(1), recenzje wystaw sztuki dla „Formatu” i „Formatu-net” (10), 1 tekst do katalogu przygotowany na zamówienie Muzeum Etnograficznego we Wrocławiu, 2 wstępy do autorskich książek popularnonaukowych i artystycznych. Wraz z profesorem Dariuszem Czają przygotowałam tematyczny numer „Kontekstów. Polskiej Sztuki Ludowej” pt. *Itineraria* (2015, nr 4, LISTA ERIH). Przetłumaczyłam z języka hiszpańskiego na język polski fragmenty *Diálogos Borges Sábato* (*Dialogi Borges – Sábato*, „Konteksty. Polska Sztuka Ludowa” 2009, nr 3 (286), s. 192-195), wybrane terminy dyskursu tauromachicznego („Konteksty. Polska Sztuka Ludowa” nr 2007 nr 3-4, s. 210), a z języka angielskiego hasła *Ameryka Środkowa, Ameryka Południowa* dla *Encyklopedii antropologii społeczno-kulturowej* (red. A. Barnard, J. Spencer, Oficyna Wydawnicza Volumen, Warszawa 2008). Mój indeks Hirscha według bazy Google Scholars wynosi 1. Kierowałam i uczestniczyłam w 7 projektach badawczych (w tym 2 przyznanych przez Narodowe Centrum Nauki: „Fuga”, „Opus”), a w ich ramach 3 razy prowadziłam za granicą badania terenowe (2 razy w Hiszpanii, 1 raz w Chile), odbyłam 2 kwerendy zagraniczne (Madryt). Wygłosiłam 25 referatów na konferencjach naukowych (w tym 2 w języku hiszpańskim), 4 wykłady i inne wystąpienia na zaproszenie. Prowadziłam 9 autorskich przedmiotów, w tym 2 konwersatoria monograficzne poza macierzystą jednostką (na Wydziale Filologicznym UW. oraz w IEiAK w UJ). Prowadziłam także wykład z Teorii kultury w Uniwersytecie Jagiellońskim (nie wynikał on z moich obowiązków, lecz z chęci pełnego włączenia się w funkcjonowanie jednostki). Byłam promotorką 4 prac licencjackich. Jestem członkiem 2 towarzystw naukowych (w tym międzynarodowego), od roku 2015 jestem członkiem Zarządu Wrocławskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Kulturoznawczego (podczas studiów magisterskich byłam członkiem Zarządu Studenckiego Koła Naukowego

„Dyskurs”, czego rezultatem była zorganizowana w 2003 roku ogólnopolska studencka konferencja naukowa pt. *Cialo w przestrzeni kulturowej*). Wraz z profesorem Dariuszem Czają zorganizowałam konferencję naukową w IEiAK UJ, a ramach działalności w PTK 3 seminaria monograficzne oraz **kilkadziesiąt** spotkań z cyklu „Cultura Lectionis” oraz „Cultura Culturans”. Aktywnie uczestniczyłam w 3 Zjazdach Polskiego Towarzystwa Kulturoznawczego (2013, 2017, 2018). Odbyłam 1 staż naukowy, oprócz badań terenowych w Chile czy Hiszpanii zrealizowałam też 1 zagraniczny pobyt naukowy (IX-XII 2006, Universidad Cardenal Herrera, Walencja).

Jestem absolwentką wrocławskiego Instytutu Kulturoznawstwa, gdzie pod kierunkiem dra hab. Stefana Bendarka napisałam pracę magisterską «Krytyczna lektura feministycznej historiografii. *Podziemie kobiet* Shany Penn i *Szminka na sztandarze. Kobiety „Solidarności” 1980-1989. Rozmowy Ewy Kondratowicz – studium przypadków*». Pierwszym celem analizy wymienionych książek historiograficznych było określenie ich perspektywy poznawczej. Wyodrębniłam cztery sposoby ujęcia alternatywnej, kobiecej, historii „Solidarności”: związany z perspektywą anglosaskiego feminizmu i *gender studies*, z ponowoczesną historiografią, z metodologią *oral history*, z kulturoznawstwem. Nadrzędnym celem pracy było wykazanie, że książki te mogą być uznane za źródła wiedzy o kulturze. W związku z tym przedstawiłam projekt uprawiania historii kultury, gdy ta staje się subdyscypliną kulturoznawstwa tj. określiłam możliwość pisania historii „Solidarności” jako dziejów wartości, odsłonięcia układu wartości ukonstytuowanego wokół solidarności. Rozprawa została nagrodzona w Ogólnopolskim Konkursie na pracę magisterską poświęconą „Solidarności” (NSZZ „Solidarność”, UAM). Wręczenie nagrody miało miejsce na uroczystej gali w Teatrze Wielkim w Poznaniu w 2005 roku. Obszerna część pracy, zredagowana w postaci artykułu, została opublikowana w „Historyce. Studiach metodologicznych”. Ukształtowane podczas pisania pracy magisterskiej zainteresowanie możliwościami kulturoznawczego uprawiania historii kultury oraz postpozytywistycznymi narracjami o dziejach (wpływ na nie miało także zapewne uczestnictwo we wrocławskich wykładach Haydena White’a) okazało się ważne dla mojej późniejszej pracy naukowej. Miało ono także wpływ na włączenie mnie do prac badawczych w ramach grantu *Polskie miejsca pamięci*, którym kierował dr hab. Stefan Bednarek czy projektu *Miejsca pamięci na Dolnym Śląsku* realizowanego w Instytucie Kulturoznawstwa. W 2005 roku zostałam przyjęta na studia doktoranckie na Wydziale Nauk Historycznych i Pedagogicznych (od 1.10.2005 Studium Doktoranckie Nauk Historycznych, od 1.10. 2008 Studium Doktoranckie Nauk o Kulturze). Przez cały okres trwania tych studiów otrzymywałam stypendium naukowe WNHIP a MNiSW

przyznało mi tzw. grant promotorski na prowadzenie badań i kwerendę w Bibliotece Narodowej w Madrycie. 20 grudnia 2011 roku obroniłam pracę doktorską pt. *Aksjotyczne przestrzenie donkichotyizmu. Postać Don Kichota we współczesnej refleksji humanistycznej* (promotor: dr hab. Stefan Bednarek). Rozprawa została wyróżniona decyzją Rady Wydziału z 18 stycznia 2012 r. a w zorganizowanym przez Narodowe Centrum Kultury konkursie na najlepszą pracę doktorską z zakresu nauk o kulturze otrzymała wyróżnienie (2012). Do czasu obrony doktoratu byłam autorką 21 publikacji, w tym współredaktorką książki *Śladami fotografii Augustyna Czyżowicza. Album z Doliny Łachy* (red. I. Topp, M. Barbaruk, P. Fereński, K. Konieczny). Była ona rezultatem badań, które zaproponowałam i koordynowałam w ramach tematu badawczego *Miejsca pamięci na Dolnym Śląsku*. Naukowe opracowywanie fotograficznego archiwum rolnika z dolnośląskiej Brzózki zaowocowało nie tylko sfinansowanym z programu Muzeum Historii Polski „Patriotyzm Jutra” albumem, licznymi publikacjami, recenzjami („Format”, „Polityka”), pracą licencjacką (IK UW) i magisterską (IEiAK UJ), przyczyniły się też do zakupu negatywów przez wrocławskie Muzeum Etnograficzne (dział Muzeum Narodowego) i organizacji wystawy zdjęć Czyżowicza (do katalogu wystawy napisałam tekst pt. *Aksjologia spojrzenia. Fotografie Augustyna Czyżowicza*).

W mojej pracy naukowej można wyodrębnić dwa podstawowe obszary zainteresowań, które pokrywają się z chronologicznymi etapami badań. Oba za punkt wyjścia mają teorię kultury Stanisława Pietraszki. **Pierwszy** związany z kategorią przestrzeni aksjotycznej czyli wyodrębnionego ze sfery kultury charakterystycznego zbioru wartości i jego powiązań („kultura solidarności”, „kultura donkichotyizmu” czy „donkichotyizm”). Najważniejszą pracą reprezentującą ten nurt moich badań jest książka *Długi cień Don Kichota* (2015). W recenzji pracy doktorskiej będącej podstawą książki, prof. Roch Sulima pisał: „rozprawa Magdaleny Barbaruk jest ostatnio jedną z najciekawszych, najbardziej systematycznych prób aplikacji oraz historycznej weryfikacji założeń szkoły wrocławskiej”. Moim celem było uczynienie z kategorii donkichotyizmu terminu kulturoznawczego, wykazanie jego poznawczego i empirycznego sensu w naukach o kulturze, co wymagało odróżnienia go od pojęcia donkichotyizmu funkcjonującego w literaturoznawstwie, filozofii, psychologii czy w języku potocznym zawężającym znaczenie donkichotyizmu do frazesu „walki z wiatrakami”. Konsekwencją przyjętych założeń teoretycznych było wykazywanie względnej niezależności donkichotyizmu „aksjologicznego” od determinacji narodowych, społecznych, geograficznych czy historycznych, a przy tym próba refleksji nad jego zastanawiającą, swoistą dynamiką. Studia nad znaczeniem powoływania się na figurę Don Kichota we współczesnej humanistyce

doprowadziły mnie, z jednej strony, do wniosku o wieloznaczności donkichotyizmu, z drugiej zaś skłoniły do postawienia tezy o najpoważniejszej od romantyzmu zmianie w wizerunku błędnego rycerza, które pokazało powinowactwo donkichotyizmu i zła („diabelskość” błędnego rycerza). W zmianie tej dostrzegłam rezultat doświadczeń dwudziestowiecznych totalitaryzmów, nazizmu i komunizmu, jasno pokazujących niebezpieczeństwo postawy wierności wartościom. Ponieważ dzieło Cervantesa służyło przez cztery wieki jako lustro kultury, dziś w lustrze tym odbija się aksjologiczna ambiwalencja kondycji ludzkiej doby późnej nowoczesności. Prof. Sulima podkreślał też wagę „teoriopoznawczego zasięgu jednej z podstawowych kategorii rozprawy, czyli koncepcji *homo culturalis*”, w istocie, upominanie się o miejsce Don Kichota w naukach o kulturze jest związane z dostrzeganiem w nim metafory kondycji człowieka kulturalnego, tworzącego podmiotowość w aktach wartościowania, co odsyła do etymologicznego rozumienia kultury jako „uprawy ducha”. Sądzę, że konsekwentne podkreślanie ważności dziedzictwa cervantesowskiego dla kultury i refleksji o niej, przynosi rezultaty na polu nauk o kulturze, stopniowo przełamuje partykularność „hiszpańskiego” tematu (tak traktuję np. zaproszenie do wygłoszenia referatu o Don Kichocie z okazji konferencji na cześć 90 lat IEiAK w Uniwersytecie Jagiellońskim). *Długi cień Don Kichota* stał się także lekturą polskich hispanistów i ich studentów. Książka została zrecenzowana w języku hiszpańskim a recenzja opublikowana w „Estudios Hispánicos” 2016 nr 24, s. 190-192 (LISTA ERIH, LISTA MNiSW C); mój wykład *Don Quijote como sismografo de la cultura* otwierał międzynarodowy kongres iberystów i latynoamerykanistów *En torno a Cervantes* na Uniwersytecie Warszawskim, zaproszono mnie do prowadzenia konwersatorium o „Kulturze donkichotyizmu” w Instytucie Filologii Romańskiej UW, fragment książki był podstawą matury zagranicznej (IFR, UW) w 2016 roku. Z uwagi na opublikowanie anglojęzycznej wersji książki, *The Long Shadow of Don Quixote*, możliwe jest upowszechnienie wyników badań donkichotyizmu, a wraz z tym popularyzacja oryginalnej polskiej myśli kulturoznawczej.

Jako pomost do **drugiego** tematu i etapu moich zainteresowań naukowych trzeba traktować ilustrowany apendyks do rozprawy doktorskiej, w którym przedstawiłam wstępne wyniki rekonesansu w La Mancha z 2011 roku. Oprócz ważnego dla moich późniejszych badań przeciwstawienia „starej” i „nowej” trasy śladami rycerza pojawiają się w nim podstawowe kategorie badawcze: trasa literacka i krajobraz kulturowy. Apendyksu tego nie włączyłam do książki *Długi cień Don Kichota*, gdyż otworzył on osobny choć powiązany hiszpańską materią empiryczną, przedmiot moich badań. Najważniejszą pracą dla drugiej fazy mojej ścieżki naukowej jest przedstawiana tu jako rozprawa habilitacyjna książka *Sensy błędzenia. La Mancha i jej peryferie*. Jak zaznaczyłam powyżej, na wyłonienie jej problematyki wpływ miały

krótkie badania pilotażowe, które zrealizowałam w La Manchy. Na ich podstawie mogłam stworzyć szeroko zakrojony projekt badawczy pt. *Mancha jako ziemia literatury. Kulturowy status tras literackich*, który na skutek pozytywnej decyzji ekspertów Narodowego Centrum Nauki, zobowiązałam się zrealizować w latach 2012-2014 w Instytucie Etnologii i Antropologii Kulturowej UJ. Drugi obszar moich zainteresowań związany jest z problemem literackiego „wytwarzania” przestrzeni, miejsc, krajobrazów, w którym podmiot realizuje swoje „życie na miarę literatury”. Cervantesowska La Mancha stanowi tu typ idealny „miejsca afektywnego” umożliwiający wyłonienie innych tras i miejsc literackich. Potwierdzeniem modelowego statusu Trasy Don Kichota, który charakteryzuje trasy literackie o kulturowym charakterze są aktualnie prowadzone badania nad latynoamerykańską Amereidą i fenomenem *travesía* (grant *Trajektorie słowa. Kulturowe oddziaływanie Amereidy*, OPUS, NCN, 2018-2020). W czasie trwania badań nad „La Manchą i jej peryferiami” powstawały artykuły, które po rozbudowaniu, reinterpretacji, uspołnieniu złożyły się na książkę stanowiącą rozprawę habilitacyjną. Większość z nich (6) publikowałam w „Kontekstach. Polsce Sztuce Ludowej”, pozostałe w ważnych dla dyscypliny czasopismach takich jak „Prace Kulturoznawcze”, „Przegląd Kulturoznawczy”, w monografii wieloautorskiej wydanej przez prestiżowe Wydawnictwo Czarne (*Inne przestrzenie, inne miejsca. Mapy i terytoria*, wybór, redakcja i wstęp D. Czaja, Wołowiec). Dokładne dane na ten temat zawiera nota edytorska zamieszczona w książce oraz spis umieszczony w wykazie (załącznik 4).

Rezultatem badań prowadzonych w La Manchy był też film dokumentalny *Błędne mapy* (2014). Jego realizacja (przygotowanie kosztorysu, scenariusza filmu, organizacja planu zdjęciowego, współpraca z ekipą filmową, wybór materiału dźwiękowego, współpraca przy montażu filmu) była ważnym doświadczeniem naukowo-organizacyjnym, potrzebnym w obliczu „zwrotu obrazowego” w humanistyce, poszukiwania w niej nowych metod narracyjnych. Film prezentowałam wielokrotnie na konferencjach oraz seminariach naukowych m.in. na Ukraińskim Uniwersytecie Katolickim we Lwowie, Zakopiańskich Spotkaniach Antropologicznych, międzynarodowym kongresie *En torno a Cervantes* w UW, Nocy Humanistów w UW, podczas Festiwalu Conrada w Krakowie. Potwierdzeniem ważności doświadczenia z wizualnym sposobem prezentacji badań dla mojej pracy dydaktycznej były zajęcia na temat tras literackich, które prowadziłam w Instytucie Kulturoznawstwa UW, w roku 2016/2017. Studenci korzystali podczas nich z metod wizualnych, realizowali indywidualnie zaprojektowane przez siebie podróże literackie po Dolnym Śląsku (swoje refleksje z pracy zaprezentowali w numerze „Dolnego Śląska” 2017 nr 20). Okazją do przedstawienia rezultatów moich badań, filmu *Błędne mapy*, ale też do

zapropowania zaproszonym uczonym kulturoznawczego pojęcia tras literackich było zorganizowanie konferencji naukowej *Itineraria literackie* (IEiAK, UJ, 2014). W konferencji wzięli udział przedstawiciele polskiej i zagranicznej humanistyki: dr Blanka Brzozowska, prof. Dariusz Czaja, dr Jerzy Franczak, dr Piotr Jakub Fereński, Jan Gondowicz, dr Grzegorz Jankowicz, dr hab. Agnieszka Karpowicz, dr Krzysztof Łukasiewicz, prof. Paweł Próchniak, dr hab. Arkadiusz Żychliński, dr Xavier Farre oraz dr Zoriana Rybczyńska.

Po zatrudnieniu w Instytucie Kulturoznawstwa w 2014 roku podjęłam się indywidualnego kierowania projektami badawczymi, pozyskując finansowanie z różnych źródeł: ze środków Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicznych UWr., Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Unii Europejskiej (projekt badawczy *Literacki Dolny Śląsk* związany z otrzymaniem stypendium naukowego dla młodego doktora), Narodowego Centrum Nauki. Wszystkie te projekty zogniskowane były wokół problemu kulturoznawczo rozumianej trasy literackiej. W 2018 po rozstrzygnięciu konkursu OPUS 13 rozpoczęłam realizację grantu pt. *Trajektorie słowa. Kulturowe oddziaływanie Amereidy*. Analiza fenomenu uznawanego za jedno z najbardziej interesujących zjawisk we współczesnej kulturze Ameryki Łacińskiej stanowi kontynuację refleksji nad trasami literackimi jako podróżami o charakterze aksjologicznym i ontologicznym. Amereidę utożsamia się dziś przede wszystkim z awangardową architekturą „Szkoły z Valparaíso” i powstałym w 1970 roku na wydmach Miastem Otwartym, w którym fundamentem obiektów architektonicznych są akty poetyckie (*phalanes*). W swoich badaniach zwracam uwagę na kluczową rolę, jaką w powstaniu i kulturowej karierze zjawiska odegrała zrealizowana w 1965 roku przez grupę architektów, poetów, filozofów, rzeźbiarzy dekolonizacyjna przeprawa przez Amerykę, *travesía*. Jej oddziaływanie sprawiło, że nazywa się ją „podróżą mityczną”, „nowym aktem założenia Ameryki”. Proponuję postrzegać ją jako podróż literacką podczas której w aktach poetyckich performowano wartości mające na celu wylanianie się tożsamości i krajobrazów (swoistym zapisem wyprawy jest wydany po powrocie z wyprawy poemat-manifest *Amereida*). Po 1984 roku wyprawom przypisano nowe cele i realizacja *travesía* stała się obowiązkiem każdego studenta Escuela de Arquitectura y Diseño de la Pontificia Universidad Católica z Valparaíso. W marcu 2019 roku prowadziłam badania w Mieście Otwartym, gdzie uczestniczyłam w studenckim *Taller de Amereida*, spotkaniu członków Corporación Cultural de Amereida, przeprowadzałam wywiady z jego mieszkańcami. Zapoznałam się też z bogatymi materiałami Archivo Histórico José Vial Armstrong dokumentującymi działalność Szkoły z Valparaíso od jej początku (1952) oraz założenie i modyfikacje Miasta Otwartego. Powtórzyłam też Patagonii pierwszy etap *travesía* (Punta Arenas-Puerto Natales), poszukiwałam miejsc pierwszych aktów

poetyckich i materialnych śladów artystycznej działalności Amereidy. W listopadzie 2019 roku wezmę udział w studenckiej *travesía*. Nadrzędnym celem badań, których rezultatem będzie monografia, jest pogłębienie wiedzy o sprawczości literatury względem kultury, refleksja nad architekturą jako nowoczesnym sposobem życia oraz rolą praktyk utopijnych we współczesnej kulturze otwartej na „inne nowoczesności”.

Brałam udział w konferencjach naukowych (w tym międzynarodowych), seminariach, dyskusjach panelowych poświęconych współczesnym i historycznym zjawiskom kulturowym, tożsamości kulturoznawstwa jako dyscypliny, jego podstawowych kategorii oraz perspektyw rozwoju. Uczestniczyłam też w konferencjach organizowanych przez środowiska latynoamerykanistów i iberystów (wyróżnić można tu organizowane co dwa lata Coloquio Internacional Literatura Hispanoamericana y Sus Valores, które związane jest z kolumbijskim Universidad La Sabana i Red Internacional de Investigación Literatura Hispanoamericana y sus Valores – w 2017 roku konferencja odbyła się we Wrocławiu). W charakterze ekspertki od hiszpańskojęzycznego obszaru kulturowego zaproszono mnie na seminarium *Przepisywanie kanonu: zagadnienia modernizacji języka literatury dawnej*, zorganizowane pod patronatem Instytutu Książki z inicjatywy Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, prof. dr hab. Małgorzaty Omilanowskiej (Uniwersytet Pedagogiczny, Kraków 2015).

Chociaż jestem silnie związana z tradycją i ideą swoistości polskiego kulturoznawstwa nie utrudnia mi to nawiązywania współpracy z reprezentantami pokrewnych dyscyplin naukowych. Na Universidad Cardenal Herrera CEU w Walencji pod kierunkiem filozofa prof. Enrique Anrubia pracowałam nad kategorią tragiczności w pismach Miguela de Unamuna (artykuł został opublikowany w numerze „Prac Kulturoznawczych” pt. *Kultura i tragiczność* 2007 nr 10) a rezultatem konsultacji z prof. Santiago Celestino Pérezem na temat sztuki tauromachii był artykuł *Toreros umierają młodo. Corrida w filmach Pedro Almodóvara*, („Konteksty. Polska Sztuka Ludowa” 2007 nr 3-4). Od 2013 roku jestem regularnie zapraszana na organizowane przez „Konteksty. Polska Sztuka Ludowa” Zakopiańskie Spotkania Antropologiczne. Goszczą na nich przedstawiciele nauk humanistycznych, społecznych, przyrodniczych z Polski i zagranicy (antropolodzy, kulturoznawcy, socjologowie, filolodzy, filozofowie, teolodzy, fizycy, matematycy). Redakcja „Kontekstów” powierzyła mi również zadanie współredakcji numeru monograficznego, który będzie dotyczył aktualnie prowadzonych przeze mnie badań w Ameryce Południowej (w związku z tym zaprosiłam do współpracy badaczy z Escuela de Arquitectura y Diseño Pontificia Universidad Católica de Valparaíso). Współpracuję także ze środowiskiem filozofów i teoretyków literatury: od 2016 roku jako gość, prowadząca spotkania i autorka tekstów („Tygodnik Powszechny”) biorę

udział w krakowskim Festiwalu Conrada. Ponadto w 2016 roku brałam udział w plenerach artystycznych i sympozjum Silesia Art Biennale, których wynikiem jest publikacja *Dolny Śląsk w tworzeniu* (red. A. Saj, I. Topp, P. Fereński, OKiS, ESK Wrocław 2016). Poprzez ekspertyzy dla Narodowego Centrum Nauki, czynności recenzenckie, zasiadanie w jury konkursów artystycznych włączam się w pracę na rzecz utrzymywania dobrej jakości humanistyki uprawianej w polskich uczelniach oraz praktycznie wykorzystuję zdobytą o kulturze wiedzę.

Przez zespół badawczy projektu *Kulturoznawstwo polskie. Historia i dziedzictwo dyscypliny*, który był realizowany w latach 2014 - 2018 na WNHIP w Uniwersytecie Wrocławskim (program NPRH, kierownik projektu P. J. Fereński) zostałam wybrana na jedną z przedstawicielek młodszej generacji polskich kulturoznawców. W związku z tym przeprowadzono ze mną wywiad, który opublikowano w *Historii mówionej polskiego kulturoznawstwa* (red. P. J. Fereński, A. Gomóła, P. Majewski, K. Moraczewski Gdańsk 2017, s. 589-617). Moja ankieta biograficzno-naukowa umieszczona została w *Leksykonie kulturoznawstwa polskiego* (red. P. J. Fereński, A. Gomóła, P. Majewski, K. Moraczewski Gdańsk 2018).

SUMMARY OF PROFESSIONAL ACCOMPLISHMENTS

1. Name and surname

Magdalena Anna Barbaruk

2. Diplomas and degrees

MA in cultural studies, University of Wrocław, 2005

Doctor of humanities (PhD) in the field of **cultural studies**, University of Wrocław, 2012

Title of dissertation: *Axiotic spaces of Quixotism. The figure of Don Quixote in contemporary humanistic reflection*

Supervisor: dr hab. Stefan Bednarek

Reviewers: Professor Roch Sulima, Professor Piotr Sawicki

3. Information on previous employment in scientific institutions

Institute of Ethnology and Cultural Anthropology, Jagiellonian University, scientific assistant (postdoctoral fellowship 'Fuga') from October 1, 2012 to September 30, 2014

Institute of Cultural Studies, University of Wrocław, assistant professor from October 1, 2014

4. **Scientific achievements** according to art. 16 item 2 of act dated 14 March 2003 on scientific degrees and title and degrees and title in the domain of arts (Journal of Laws of 2017, item 1789):

a) title of scientific achievement

The senses of wandering. La Mancha and its periphery

b) author, title of publication, year of publication, name of the publishing house, publishing reviewers

Magdalena Barbaruk, *The sense of wandering. La Mancha and its periphery*, 2018, Publishing House Pasaże, Cracow, pp. 264.

Publishing reviewer: dr hab. Elżbieta Rybicka

c) discussion of the scientific objective of the above-mentioned work and the results achieved, together with a discussion of their possible use

The book, which I present as my habilitation dissertation, belongs to the field of theory of culture and history of culture. In order to determine the knowledge it proposes, it is necessary to place it in the context of the contemporary humanities, i.e. a spatial and affective turn. The theoretical dimension of the book is related to the primary goal of my scientific research, i.e. conceptualization of the literary route category in its close connection with the category of an axiologically constituted way of life. My task was to develop a reflection tool that would be specific to the Wrocław cultural studies founded in 1972 by Stanisław Pietraszko and that would be distinguished from what is commonly, often without theoretical grounding, understood as a literary route. The above situation is characteristic of the studies associated with cultural tourism and many studies on literary journeys: to detect it, it is usually enough to find the existence of a physical trail following a given literary hero or writer (often created by a given city or *itinerarium* region). Distancing oneself from the institutional-tourist understanding of literary routes and proposing a cultural understanding of this concept, we must take into account the consequences that flow from the accepted definition of culture. Placing culture in the world of man, who as a relational-structural being is unobservable, objective and relatively autonomous, is also an approximation of the ontology of the phenomenon that interests me. It should be noted that the understanding of the concept of culture, also in the Wrocław centre, was influenced by changes in the humanistic context, especially the interest in the possibilities of etymological reinterpretation of the "verbal" concept of culture, or "cultivation of the spirit" ["Cultural Study Works 2011" No. XII: "Culture as *cultura*"]. The metaphorical definition of the literary route as 'wandering' does not seem to commit many sins attributed to the modern, hegemonic and homogeneous concept of culture. The adopted assumptions influenced the understanding of phenomena associated with literary routes, first of all the understanding of ontology and landscape dynamics, shaped my research questions and their results. They also probably had an influence on a certain theoretical caution, from which Wrocław's cultural studies are known. In the book, I do not definitively describe the existence of literary routes and I often ask questions or follow *via negativa*. I do not specify either how observable practices of 'routing' affect the structural dimension in which culture and values are included (according to Pietraszko, comparing such different orders of reality is not possible). It can be said, however, that by permanently referring the 'readers' way of life to the axio-semiotics of literary works with topographical values, places merge into sensible sequences and influence transformations of cultural structures.

The historical and cultural dimensions of my work are connected with demonstrating the usefulness of the research category of literary routes in the field of empirically accessible ways of life, the scenery of which is formed by specific literary landscapes and a hero is played by an individual who roams as a result of his personal decision. The already mentioned 'wandering' aptly reflects the essence of being on the route, primarily because I recognize the time of publication of the novel by Miguel de Cervantes as the caesura of this phenomenon – *The Ingenious Gentleman Sir Quixote of La Mancha* and the fact of its immediate cultural 'career'. Since the cultural impact of La Mancha on emotions, attitudes and needs is connected with literature, I define it as an affective literary place. *The senses of wandering* represent the post-positivist understanding of the history of culture, in which its subject is understood as non-phenomenal. An important research tool in the history of culture is the question about the motivation of the individual's activity in history. The main causative factor of the subject's activity is the convolution of the impact of the literary heritage and the needs of an individual with the proviso that values are the object of the need. In this way I refer to the alternative understanding of the heritage which is not identified with material monuments subject to expert knowledge and protection but with the landscape, the way of life, identity, and cultural routes. The transformations in the heritage discourse were somehow sealed with EU documents issued in the case of Don Quixote. The Route of Don Quixote, which was established on the occasion of the four hundredth anniversary of the publication of the first part of the Cervantes' novel in 2007, was recognized as the European Cultural Route. It was the first route of this kind, which was established in connection with a fictitious form and a landscape of the same type (the decision made refers to the category of a *literary landscape* and it was stated that 'the values present in the Cervantes' novel survived in the imagined and real roads' of the region). Over 900,000 people live in the area of Don Quixote's route which covers over two thousand kilometres. La Mancha in terms of administration and geography is even bigger, i.e. the autonomous region of Castilla-La Mancha covers 79200 km², which is four times the size of Lower Silesia. The area in which I conducted empirical research in the years 2011-2013 is in fact broadly understood as 'La Mancha', i.e. about one hundred settlements in four autonomous regions, but my goal was to answer the question why certain places are 'more manitian' than others, which required 'axiological' precision, and not geographical, administrative or historical accuracy.

The purpose of Chapter I *Entering Space* is to try to outline the axiology of a literary journey. For this reason, I describe the birth of the idea of wandering in the Cervantes' novel, I compare the knight from La Mancha with Christ who, also because of the way of wandering,

was described as 'ingenious'. This does not mean that I find literary routes interesting as an anti-historical phenomenon (this should be taken into account when I write about wandering as a universal cultural model). By placing their beginning in the 17th-century La Mancha, I want to emphasise that wandering is a modern phenomenon and was born in the époque in which an open and empty horizon became important. The core of wandering is the decision to create the world and one self, loneliness, a desire for authenticity, exposure to ambivalence, non-differentiation of fiction from reality, subversion of movement. I think that the idea of 'creating space' during the journey finds a good interpretation in the philosophy of Michel de Certeau, which is important for its spatial change.

In Chapter II, *Cervantes' geography*, apart from the problem of the 'boundaries' of La Mancha, I deal with the emergence of quixotic landscape in literary journeys, first English and French, then Spanish (Generation '98). I confirm Pietraszko's thesis that the ability to 'see' the landscape requires both some distance towards the earth (optics of non-utilitarianism) and creating from its fragment a 'tool' for making aesthetic and ethical values present. I put forth a thesis that the manitian (i.e. of La Mancha) landscape should be considered as the first cultural landscape, when this "addition" is treated as a serious theoretical declaration. By making the Cervantes' landscape the model of the concept, we avoid criticism, which is formulated in relation to the category of the aesthetic landscape (it is the result of a distanced, panoramic, "artistic" view). The manitian landscape cannot be reduced to a characteristic view of the plain with a windmill, but it requires the subject's involvement and topographic experience. It has a performative and processual character.

In chapter III *Manitian mnemotopics*, I narrow the understanding of La Mancha to mnemotopos, i.e. 'a place that evokes memory', which is symbolically saturated with the 'holy landscape' (M. Halbwachs). According to this key, among other things, I interpret the practice of determining the route of a knight-errant and disputes about the initial location of the place *lugar de la Mancha*, which is quite popular among *manchegos*. Competing for Don Quixote provides an insight into the memory communities existing here, but above all it shows that the subject of remembrance does not have to include real historical events. A strong identity is also created in practices that have a fictitious reference. A contemporary faith in the saturation of the landscape with the traces of the knight's presence, in the reality of the knight's journey and 'freezing' time during the journey, constitutes the proof of durability of the romantic cultural nationalism related to Don Quixote's legacy, which was shaped by the '98 Generation and especially Azorín's journey. Referring to Halbwachs' concept, I present the relationship

between the vitality of quixotic culture and the conviction about the actual existence of places of knight-errant adventures.

The reverse of places of memory anchored in the landscape (a well, stream, meadow...) that are important for local communities are the examples discussed in Chapter IV *Violence of visibility*. It contains a massive and superficial visual of 'Don Quixote styling' of manitian villages by erecting monuments and hanging plates. Although it is the consequence of economic instrumentalization of the Cervantes' heritage, it results, unexpectedly in the accordance with the philosophy of the novel, in the disruption of ontology of the manitian world and the intensification of the literary *modus* of reality. In this way, I return to the issue of visibility of literary routes, which I analyze through the reflection on quixotic photographs, films and maps.

Chapter V *Death of La Mancha?* is the most significant part for the cultural dimension of my research. Despite the earlier contrast between the tourist-institutional literary routes and these truly cultural ones, i.e. effective in the field of "cultivation of values", I am not saying that it is possible to create their simple opposition. To demonstrate this, I give examples of contemporary reconstructions of inns, windmills, houses of literary characters, paths which, functioning as a material "trace", are important for the "axiology of the imagination". In La Mancha, which is a radical ontological palimpsest, culture quickly blurs traces of its creation. Criteria to say whether or not Cervantes' La Mancha is perishing are not provided by the oppositions of "old (authentic) vs. new (artificial)", "true vs. false", because a really important issue is whether an artefact or element of the landscape has the ability to present the value of Quixotism. Contrasting marketing activities of the economically desirable region of Castilla-La Mancha (their symbol is the theme park *Kingdom of Don Quixote*) with the still continuing tradition of Don Quixote on the "old" route was important for asking questions about the dynamics of cultural heritage, of which the Cervantes-like landscape is an important part. This heritage, however, still shows its extraordinary vitality.

The starting point of Chapter VI *Guides of Wandering* is a documentary film entitled *Erroneous maps*, which I made during my postdoctoral fellowship. Apart from specifying its genre status, I consider here the possible meanings of the words 'guide' and 'map'. The concept of map includes a real reference point. So, how to treat the maps of La Mancha on which the wandering routes of the knight were marked? The use of a literary map is 'reference-like' and it is not madness or being closed in the world of one's own imagination. What kind of world are we directed to by our eyes and our bodies or by wrong maps? What is worth drawing attention to thanks to them? My attitude to literary routes is critical if they were supposed to be alternative guides tempting tourists with the possibility of descending from the beaten track to

sense unique experiences. By introducing the category of 'guides of wandering' and 'the donkey's path' I refer to quixotic wandering axiology, I point to its ambivalence, political character, the possibility of cutting off from the myth of 'eternal Spain', which is connected with the figure of Don Quixote.

In Chapter VII *La Mancha under the cryptonym* and in the appendix *From the plain to the wild fields. Lower Silesia in wandering*, I present the idea which talks about 'wandering' of La Mancha, about wandering as a universal cultural model. Cultural tools open human reality to fascinating explorative comparisons and let us reveal similar mechanisms of cultural 'production' of space in Lower Silesia, in both Americas as well as in Asia or Russia. This does not mean affirmation of the European colonization of the world; it does not encourage to study reception (important but insufficient) but draws attention to the considerable autonomy of the phenomenon of wandering (culture) in relation to geographical and national determinants. An attempt at determining the world heritage of Don Quixote due to the strong connection between wandering, utopianism and fiction-creativity should, in my opinion, start with the study of South America which is the historically *par excellence* quixotic continent. Not everywhere will following the traces of Don Quixote mean the same and not always will 'literariness' signify a clear reference to literature such as self-identification of a wanderer with the hero of a novel. Many 'manitail' places are characterized by a kind of ontological and axiological 'lack' which must be supplemented with a prosthesis of fiction, meaningful wanderings which give semiotics to an alien and empty landscape. Recognition of 'La Mancha' outside Spain exposes cultural studies to the accusation of being arbitrary but surveying about values is burdened with an indelible risk.

The senses of Wandering. La Mancha and Its Peripheries is a pioneering book in the Polish humanities and not because it is the first one devoted to this undoubtedly interesting region of Spain. More important is the fact that La Mancha is treated here as an epistemological figure, which makes it possible to describe the important cultural activity of an individual, and thus indicate the efficiency of literature (and other 'fictions') in the human world. It does not support the scepticism of humanists about theories, but rather confirms the slogan of Ryszard Koziółek that 'Thinking by means of literature is good'. The proclamation of 'the centrality of peripheries' enables us, in my opinion, to preserve the cognitive benefits of humanistic knowledge and at the same time to take into account the contemporary *zeitgeist*, i.e. the necessity of 'decentralization of the map', the end of hegemonic narratives, criticism of determinism and outdated ontologies of reality. Due to the numerous and important heteronomies of the phenomenon of literary routes, it can affect the state of knowledge in the

field of visual studies, cultural geography, landscape studies, research on tourism and travels as well as cultural memory.

5. Discussion of other scientific and research (artistic) achievements

My scientific accomplishments comprise a total of 72 publications, including 3 monographs (1 is a translation from Polish into English), 46 scientific articles (15 in magazines entered on the list of ERIH and SCOPUS, 19 in national scientific journals related to the field of study, 9 in multi-author monographs, 2 in a non-reviewed journal, which is connected with the Wrocław Institute of Cultural Studies and regional research conducted in it ('Lower Silesia'), 1 speech in the panel of the expert *Rewriting the Canon* with the status of the publication (creative commons, ISBN 978-83-64511-08-0). My achievements also include essayistic texts written for 'Tygodnik Powszechny' (3), 'fortnightly' (2), 'Liberal Culture' (1), 'Rita Baum' (1), art exhibitions reviews for 'Format' and Format-net' (10), a text for the catalogue commissioned by the Ethnographic Museum in Wrocław, 2 introductions to author's popular and artistic books. I am a co-editor of the book *Following Traces of Augustyn Czyżowicz's Photography. The Album from the Valley of Lachy*. Together with Professor Dariusz Czaja, I prepared a thematic number of 'Contexts. Polish Folk Art' entitled *Itineraries* (2015, No. 4, LIST of ERIH). I translated fragments of *Diálogos Borges Sábato* from Spanish into Polish (*Dialogues Borges – Sábato*, 'Contexts. Polish Folk Art' 2009, No. 3 (286), pp. 192-195), selected terms of the tauromachic discourse 'Contexts. Polish Folk Art' No. 2007, No. 3-4, p. 210), and from English the slogans: *Central America, South America* for the *Encyclopaedia of socio-cultural anthropology* (edited by A. Barnard, J. Spencer, Oficyna Wydawnicza Volumen, Warsaw 2008). According to the Google Scholars database, my Hirsch Index is as follows: 1. I managed and participated in 7 research projects (including 2 awarded by the National Science Centre: 'Fuga', 'Opus'), and within their framework I conducted field research abroad **three** times (twice in Spain, once in Chile). I had 2 foreign queries (Madrid). I gave 25 lectures at scientific conferences (including 2 in Spanish), 4 lectures and other presentations at the invitation. I conducted 9 original subjects, including 2 monographic seminars outside the home unit, at the Faculty of Philology, University of Wrocław and at IEiAK at the Jagiellonian University. I also gave lectures on the Theory of culture at the Jagiellonian University (it did not result from my duties, but from the desire to fully integrate with the functioning of the unit). I was a supervisor of 4 BA theses. I am a member of 2 scientific associations (including international), since 2015 I have been a member of the Board of the Wrocław Branch of the Polish Cultural Association (during my master's studies I was a member of the Student Discourse Student Board

'Discourse', which resulted in a nationwide student science conference entitled *Body in cultural space* in 2003). Together with Professor Dariusz Czaja, I organized a scientific conference at IEiAK UJ, and within the framework of my activity at PTK, I prepared **3** monographic seminars and **several dozen** meetings within the cycle 'Cultura Lectionis' and 'Cultura Culturans'. I actively participated in **3** meetings of the Polish Cultural Association (2013, 2017, 2018). I completed **1** scientific fellowship, apart from field research in Chile or Spain, I also realized **1** foreign academic stay (September-December 2006, Universidad Cardenal Herrera, Valencia).

I am a graduate of the Wrocław Institute of Cultural Studies, where under the supervision of dr hab. Stefan Bendarek, I wrote master's thesis entitled 'Critical reading of feminist historiography. *Women's Underground* by Shana Penn and *Lipstick on the banner. Women of 'Solidarity' 1980-1989. Conversations* of Ewa Kondratowicz – case study». The first purpose of the analysis of the above-mentioned historiographic books was to determine their cognitive perspective. I distinguished four ways of approaching the alternative, female, history of 'Solidarity': connected with the perspective of Anglo-Saxon feminism and *gender studies* with post-modern historiography, with *oral history* methodology and cultural studies. The superior goal of the work was to show that these books can be considered as sources of knowledge about culture. Therefore, I presented the project of practicing the history of culture, when it becomes a sub-discipline of cultural studies, i.e. the opportunity to write the history of 'Solidarity' movement as the history of value, unveiling the system of values constituted around solidarity movement. The dissertation was awarded in the National Competition for the master's thesis devoted to 'Solidarity' (NSZZ 'Solidarność', Adam Mickiewicz University in Poznań). The award ceremony took place at the Grand Theatre in Poznań in 2005. A large part of the work, edited in the form of an article, was published in 'History. Methodological studies'. My interest in the possibilities of practising cultural history and post-positivist narrations about history, which was shaped while writing the master's thesis, proved to be important for my later scientific work (my participation in Hayden White's lectures in Wrocław also had some influence on it). It also had an impact on including me in the research work within the framework of the grant *Polish Memorial Sites*, which was conducted by dr hab. Stefan Bednarek or the project *Memorial Sites in Lower Silesia* carried out at the Institute of Cultural Studies. In 2005, I was admitted to doctoral studies at the Faculty of Historical and Pedagogical Sciences (from 1/10/2005 Doctoral (PhD) Studies in Historical Sciences, from 1/10 2008, PhD Studies in Cultural Sciences). During the studies, I received a scholarship from WNHIP and by the Ministry of Science and Higher Education I was given the so-called supervisor's grant to conduct research and query at the National Library in Madrid. On December 20, 2011, I

defended my doctoral thesis *Axiotic spaces of Quixotism. The figure of Don Quixote in contemporary humanistic reflection* (supervisor: Dr. Stefan Bednarek). The dissertation was honoured by the decision of the Faculty Council on January 18, 2012 and in the competition for the best doctoral dissertation in the field of culture sciences, which was organized by the National Centre for Culture, it was also awarded a prize (2012). Until the defence of my doctorate, I was the author of 21 publications, including a co-editor of the book *Following Traces of Augustyn Czyżowicz's Photography. The Album from the Valley of Łachy* (edited by I. Topp, M. Barbaruk, P. Fereński, K. Konieczny). It was the result of research that I proposed and coordinated as part of the research topic of the *Memorial Sites in Lower Silesia*. Scientific development of a photographic archive of a farmer from Lower Silesia Brzózka resulted not only in the program financed by the Polish History Museum 'Patriotism of Tomorrow' album, numerous publications, reviews ('Format', 'Politics'), BA thesis (IK, UWr) and master's thesis (IEiAK, UJ), but also contributed to the purchase of negatives by the Wrocław Ethnographic Museum (department of the National Museum) and the organization of the exhibition of photographs by Czyżowicz (I wrote a text entitled *Axiology of the Look. Photographs by Augustyn Czyżowicz* to the exhibition catalogue).

In my research two basic areas of interest which coincide with the chronological stages of research can be distinguished. Both are based on the theory of culture by Stanisław Pietraszko. The **first** is connected with the category of axiotic space, i.e. a characteristic set of values and its connections, which was separated from the sphere of culture ('culture of solidarity', 'Quixotism culture' or 'Quixotism'). The most important work representing this trend of my research is *Don Quixote's Long Shadow* (2015). In the review of the doctoral dissertation, which was the basis of the book, Professor Roch Sulima wrote: 'Magdalena Barbaruk's dissertation has recently been one of the most interesting, most systematic attempts of application and historical verification of the Wrocław school's assumptions'. My goal was to make Quixotism a term of cultural studies and to show its cognitive and empirical meaning in cultural sciences, which required distinguishing it from the concept of Quixotism functioning in literary studies, philosophy, psychology or colloquialism and limiting it to the phrase 'tilting at windmills'. The consequence of the adopted theoretical assumptions was the demonstration of the relative independence of 'axiological' Quixotism from national, social, geographical or historical determinations and at the same time an attempt at reflecting on its significant, puzzling, particular dynamics. The studies on the importance of referring to the figure of Don Quixote in the contemporary humanities made me draw a conclusion, on the one hand, about the ambiguity of Quixotism, and on the other hand made me put forward the thesis of the most

serious change in the image of the knight-errant since Romanticism, which showed the affinity of Quixotism and evil ('devilishness' of the knight-errant'). In this change, I saw the result of the experiences of the 20th-century totalitarianisms, i.e. Nazism and communism, as clearly showing the danger of being faithful to values. Since the work by Cervantes served for four centuries as a mirror of culture, today this mirror reflects the axiological ambivalence of the human condition of late modernity. Professor Sulima also emphasised the importance of the 'epistemological scope of one of the basic categories of the dissertation, i.e. the concept of *homo culturalis*', which means that asking for the place of Don Quixote in cultural sciences is connected with the perception of the metaphor of the condition of well-mannered man who creates subjectivity in the acts of valuation, which refers to the etymological understanding of culture as 'cultivation of the spirit'. I believe that consistently emphasizing the importance of the Cervantes' heritage for culture and reflection about it, brings results in the field of culture and gradually overcomes the particularity of the 'Spanish' theme (in this way I treat the invitation to deliver a lecture about Don Quixote on the occasion of the 90th anniversary of IEAK at the Jagiellonian University). *The Long Shadow of Don Quixote* also became an obligatory piece of reading of Polish lecturers of Hispanic studies and their students. The book was reviewed in the Spanish language and the review was published in 'Estudios Hispánicos' 2016 No. 24, pp. 190-192 (LIST of ERIH, LIST of MNiSW C); my lecture, *Don Quijote como sismografo de la cultura*, opened the international congress of Iberians and Latin Americanists *En Torno a Cervantes* at the University of Warsaw; I was invited to conduct a seminar on 'Culture of Quixotism' at Institute of Romance Philology of University of Wrocław; a fragment of the book was the basis for IB Diploma Programme (IRP, UWr) in 2016. Due to the publication of the English-language version of the book, *The Long Shadow of Don Quixote*, it is possible to disseminate the results of research into Quixotism and at the same time to popularize the original Polish cultural thought.

The illustrated appendix to the doctoral dissertation, in which I presented preliminary results of the reconnaissance in La Mancha from 2011, should be treated as a bridge to the **second** topic and stage of my scientific interests. Apart from the contrast, which was important for my later studies, between the 'old' and 'new' route which followed traces of the knight, the basic research categories appear in it, i.e. the literary route and the cultural landscape. I did not include this appendix in *The Long Shadow of Don Quixote* because it opened a separate subject of my research, although it was connected by means of Spanish empirical matter. The most important work for the second phase of my scientific path is the book *The Senses of Wandering. La Mancha and its peripheries*, which is presented here as a habilitation dissertation. As I

mentioned above, the short pilot studies, which I carried out in La Mancha, had an influence on the selection of its issues. On the basis of them, I was able to create an extensive research project entitled *Mancha as a land of literature. The cultural status of literary routes*, which, as a result of a positive decision of the National Science Centre experts, I decided to implement in the years 2012–2014 at the Institute of Ethnology and Cultural Anthropology of the Jagiellonian University. The second area of my interests is connected with the problem of literary ‘production’ of spaces, places, landscapes, in which the subject realizes his ‘life according to literature’. Cervantes’ La Mancha constitutes here a perfect type of an ‘affective place’ which makes it possible to choose other routes and literary places. The confirmation of the model status of the Route of Don Quixote, which characterizes literary routes of a cultural character, is the currently conducted research on Latin American Amereida and the phenomenon of *travesía*, (grant *Trajectories of the word. The cultural impact of Amereida*, OPUS, NCN, 2018-2020). During the research on ‘La Mancha and its peripheries’, articles were written which, after being extended, reinterpreted and made coherent, resulted in a book constituting the habilitation dissertation. Most of them (6) were published in ‘Contexts. Polish Folk Art’, whereas others in journals important for the field of science such as ‘Prace Kulturoznawcze’ (Cultural Study Works), ‘Przegląd Kulturoznawczy’ (Cultural Review), then in a monograph published by the prestigious Wydawnictwo Czarne (*Other spaces, other places. Maps and territories*, selection, editing and introduction by D. Czaja, Wołowiec). Detailed information on this subject is included in the editorial note in the book and the list included in the index (Annex 4).

The result of the research conducted in La Mancha was also documentary *Erroneous maps* (2014). Its implementation (preparation of a cost estimate, film script, organization of filming location, cooperation with the film crew, selection of sound material, cooperation on film editing) was an important scientific and organizational experience necessary in the face of the ‘pictorial return’ in humanities and searching for new narrative methods in it. I have presented the film many times at conferences and scientific seminars, inter alia, at the Ukrainian Catholic University in Lviv, the Zakopane Anthropological Meetings, the international congress *En Torno a Cervantes* at the University of Warsaw, the Night of Humanists at the University of Wrocław, during the Conrad Festival in Cracow. The confirmation of the importance of experience with the visual way of presenting research for my didactic work were classes on literary routes, which I conducted at the Institute of Cultural Studies of the University of Wrocław in 2016/2017. Students used visual methods during the classes and they individually designed literary journeys in Lower Silesia (they presented their results and

reflections in the issue of 'Lower Silesia' 2017 No. 20). The opportunity to present the results of my research, i.e. film *Erroneous maps* but also to offer the culture-related concept of literary routes to the invited scholars was organization of scientific conference *Literary itineraries* (IEiAK, UJ, 2014). The conference was attended by representatives of the Polish and foreign humanities such as dr Blanka Brzozowska, Professor Dariusz Czaja, dr Jerzy Franczak, dr Piotr Jakub Fereński, Jan Gondowicz, dr Grzegorz Jankowicz, dr hab. Agnieszka Karpowicz, dr Krzysztof Łukasiewicz, Professor Paweł Próchniak, dr hab. Arkadiusz Żychliński, dr Xavier Farre and dr Zoriana Rybczyńska.

After starting my employment at the Institute of Cultural Studies in 2014, I undertook the individual management of research projects obtaining funds from various sources, i.e. both from the funds of the Faculty of Historical and Pedagogical Sciences of the University of Wrocław and the Human Capital Operational Program of the European Union (research project *Literary Lower Silesia*, which was connected with receiving a scholarship for a young doctor) as well as from the National Science Centre. All these projects were focused on the problem of a literary route understood in terms of culture. In 2018 after the OPUS 13 competition was settled, I started the implementation of the grant entitled *Trajectory of the word. The cultural impact of Amereida*. The analysis of the phenomenon considered as one of the most interesting phenomena in the contemporary culture of Latin America is a continuation of the reflection on literary routes as journeys of the axiological and ontological character. Amereida is identified today primarily with the avant-garde architecture of the 'School of Valparaíso' and with the Open City founded in 1970 on dunes, in which the foundations of architectural objects are poetic acts (*phalânes*). In my research I pay attention to the key role played by the group of architects, poets, philosophers, and sculptors in the creation and cultural career of this phenomenon, namely a decolonization crossing through America undertaken by them in 1965, *Travesía*. It was its impingement that caused it to be called a "mythical journey", a "new act of establishing America". I suggest perceiving it as a literary journey during which the values aimed at emerging identities and landscapes were performed in poetic acts (a specific record of the expedition is poem-manifesto *Amereida* which was issued after returning from the expedition). After 1984, expeditions were assigned new goals and the implementation of *travesía* became an obligation of every student of Escuela de Arquitectura y Diseño de la Pontificia Universidad Católica of Valparaíso. In March 2019, I conducted research in the Open City, where I attended student *Taller de Amereida*, the meeting of members of the Corporación Cultural de Amereida and I interviewed residents. I also got acquainted with the rich materials gathered in Archivo Histórico José Vial Armstrong which documented the activities of the

School from Valparaíso from its beginning (1952) and the foundation as well as modification of the Open City. In Patagonia I also realised the first stage of *Travesía* (Punta Arenas-Puerto Natales), during which I was looking for places of the first acts of poetic and material traces of Amereida's artistic activity. In November 2019 I will take part in student *travesía*. The general objective of the research, the result of which will be presented in a monograph, is to deepen the knowledge about the causativeness of literature in relation to culture, the reflection on architecture as a modern way of life and the role of utopian practices in the contemporary culture open to 'other modernities'.

I took part in scientific conferences (including international), seminars, panel discussions devoted to contemporary and historical cultural phenomena, the identity of cultural studies as a scientific field, its basic categories and development perspectives. I also participated in conferences organized by Latin American and Spanish circles (for example, Coloquio Internacional Literatura Hispanoamericana y Sus Valores organized every two years, which is connected with Colombian Universidad La Sabana and Red Internacional de Investigación Literatura Hispanoamericana y sus Valores – in 2017 the conference took place in Wrocław). As an expert in the Spanish-speaking cultural area, I was invited to the seminar *Rewriting the canon. The issues of modernizing the language of old literature*, which was organized under the patronage of the Book Institute on the initiative of the Minister of Culture and National Heritage, Professor Małgorzata Omilanowska (Pedagogical University, Cracow 2015).

Although I am strongly connected with the tradition and specificity of Polish cultural studies, it does not make it difficult for me to establish cooperation with representatives of related scientific fields. At the Universidad Cardenal Herrera CEU in Valencia under the guidance of philosopher Professor Enrique Anrubia, I worked on the category of tragedy in the papers of Miguel de Unamuno (the article was published in the issue of 'Prace Kulturoznawcze', entitled *Culture and tragic* 2007, No. 10) and the result of consultations with Professor Santiago Celestino Pérez about the art of tauromachia was article *Toreros die young. Corrida in the films of Pedro Almodóvar*, ('Contexts. Polish Folk Art' 2007 No. 3-4). Since 2013, I have been regularly invited to 'Zakopane Anthropological Meetings' which are organized by 'Contexts. Polish Folk Art'. Representatives of humanities, social and natural sciences from Poland and abroad (anthropologists, cultural studies experts, sociologists, philologists, philosophers, theologians, physicists, mathematicians) take part in them. The editors of 'Contexts' also entrusted me with the task of co-editing the monographic issue which will concern currently my current research in South America (therefore I invited researchers from Escuela de Arquitectura y Diseño Pontificia Universidad Católica de Valparaíso to

cooperate with us). I also cooperate with the philosophers and theoreticians of literature, i.e. since 2016 as a guest, host of meetings and the author of texts ('Tygodnik Powszechny') I take part in the Cracow Conrad Festival. Moreover, in 2016 I took part in plein-air painting and the Silesia Art Biennale symposium, which resulted in the publication of *Lower Silesia in creation* (edited by A. Saj, I. Topp, P. Fereński, OKiS, ECoC Wrocław 2016). Through expert opinions for the National Science Centre, reviewing activities, taking part in the jury of artistic competitions, I join in the work to maintain a good quality of humanities practiced at Polish universities and I use in practise the knowledge gained about culture.

I was chosen as one of the representatives of the younger generation of Polish culture studies experts by the research team of the *Polish Cultural Studies. The history and heritage of the field science* project which was carried out in 2014-2018 at WNHIP at the University of Wrocław (NPRH program, project manager P. J. Fereński). In connection with this, an interview was conducted with me, which was published in the *Spoken History of Polish Cultural Studies* (edited by P. J. Fereński, A. Gomóła, P. Majewski, K. Moraczewski; Gdańsk 2017, pp. 589-617). My biographical and scientific survey was placed in the *Lexicon of Polish cultural studies* (edited by P. J. Fereński, A. Gomóła, P. Majewski, K. Moraczewski; Gdańsk 2018).